

VOORLOOPIG VERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN RAPPOORTEURS
over het ontwerp van wet tot beschikbaarstelling van
gelden voor den aanleg van drinkwaterleidingen. (58)

Het geven van Rijkssteun voor de totstandkoming van waterleidingondernemingen werd algemeen wenschelijk geacht en de wijze, waarop die steun thans wordt verleend en in de toekomst zal worden verstrekt, vond instemming. Vooral voor het platteland werd hieraan groote waarde gehecht, omdat zonder dien steun de drinkwatervoorziening daar nog lang uiterst gebrekkig zoude blijven, ten nadeele van de volksgezondheid en van de aantrekkelijkheid van het platteland als woonplaats.

Aan de andere zijde meende men, dat de vooruitzichten van op den duur rendabele waterleidingondernemingen in den laatsten tijd veel ongunstiger zijn geworden, nu vooral de aanlegkosten in zoo hooge mate zijn gestegen. Dit bezwaar klemt te meer, omdat de rentabiliteit dezer ondernemingen voor het platteland reeds vóór den oorlog zeer matig werd becijferd en het voorbeeld, gegeven door de Zuid-Bevelandsche waterleiding, op dit stuk geene aanmoediging schijnt op te leveren. Deze onderneming toch, zoo meende men te weten, is in de noodzakelijkheid komen te verkeerren, om hare financieele uitkomsten te verbeteren door de tarieven te verhoogen. Tariefsverhooging is echter juist de grootste belemmering voor eene eenigszins algemeene aansluiting. Dit bezwaar is van te meer gewicht, nu ingevolge de werking der Woningwet bouwverordeningen zijn tot stand gekomen, die eene verbetering der drinkwatervoorziening hebben bevorderd door voorschriften te geven omtrent den bouw en de inrichting van putten en regenbakken, waardoor de behoefte aan waterleidingen voor het platteland in meerdere of mindere mate is verzwakt en de noodzakelijkheid van aansluiting bij eene waterleiding minder wordt gevoeld. Al wenschte men aan dit bezwaar geene overwegende beteekenis toe te kennen, zoo meende men toch, dat het terdege onder de oogen diende te worden gezien. Daarom zoude men er prijs op stellen het oordeel van de Regeering op dit stuk te mogen vernemen.

Ten einde een juist inzicht te verkrijgen en te behouden in de financieele uitkomsten van dezen tak van dienst, werd de wenschelijkheid betoogd, daarvoor eene commercieele boekhouding in te voeren, zoodanig ingericht, dat daaruit telken jare zoude kunnen blijken, hoeveel de Staat aan dezen steun ten koste legt en op welke wijze deze kosten zijn ontstaan.

Omtrent de ontworpen centrale drinkwatervoorziening van groote deelen van Zuid- en Noordholland en Utrecht werd de hoop uitgesproken, dat deze zaak spoedig tot stand mocht komen, omdat daaraan groote behoefte bestaat, en daarvan uitnemende verwachtingen worden gekoesterd. Anderzijds werd gewezen op het gevaar, dat er schuilt in de centraliseering der drinkwatervoorziening. Geheele landstreken worden daarbij afhankelijk van een en dezelfde prise d'eau. Gebeurt hiermede een ramp, zooals mogelijk werd geacht bij eene overstroming, of ingeval van oorlog door vernielingswerktuigen, dan zouden uitgestrekte landstreken van drinkwater zijn verstoken. Vooral als zulk een ramp mocht plaats grijpen, nadat de centrale drinkwatervoorziening zich heeft ingeburgerd en de tegenwoordige putten en regenbakken mocht hebben verdrongen, werden de gevolgen van zulk een ramp noodlottig geacht. Men meende hierin een reden te zien tegen al te groote centralisatie.

Vastgesteld den 22sten Juli 1919.

WESTERDIJK.
KRAUS.
STORK.
VAN SWAAY.
VAN LAMSWEERDE.

EINDVERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN RAPPOORTEURS
over de ontwerpen van wet tot:

- 1°. wijziging van de begrooting van inkomsten en uitgaven van de posterijen, de telegrafie en telefonie voor het dienstjaar 1919 (464);
- 2°. wijziging en verhooging van hoofdstuk VA der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1917 (481);
- 3°. nadere verhooging en aanvulling van het VIIde hoofdstuk A der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1918 (485);
- 4°. wijziging van de begrooting van inkomsten en uitgaven van de Posterijen, de Telegrafie en Telefonie voor het dienstjaar 1918; en wijziging van het IXde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1918 (505).

Tegen deze wetsontwerpen bestond geen bezwaar.

Vastgesteld den 23sten Juli 1919.

GILISSEN.
FRANSSSEN.
FOKKER.
DE WAAL MALEFIJT.
VAN BASTEN BATENBURG.

EINDVERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN RAPPOORTEURS
over het ontwerp van wet tot uitbreiding van de gemeente
Maastricht, met het grondgebied der gemeenten *Oud-Vroenhoven* en *St. Pieter* en met gedeelten van de gemeenten *Gronsveld*, *Heer, Amby*, *Meersen* en *Borgharen*.
(490)

Het onderzoek van dit wetsontwerp in de afdeelingen heeft de navolgende uitkomsten gehad.

De wensch werd uitgesproken dat de land- en waterwegen, welke door de grensregeling onder verschillende gemeenten komen, onder het beheer van éézelfde gemeente zouden gebracht worden.

Men vroeg, waarom aan de burgemeesters gedurende tien jaren een wachtgeld zal worden verleend, terwijl zij voor den tijd van slechts zes jaren worden benoemd.

De vraag werd gedaan, wanneer de indiening van het wetsontwerp omtrent eene grensregeling van de gemeente Delft kan worden tegemoet gezien. Men herinnerde er aan, dat de Minister in de vergadering dezer Kamer van 14 Maart j.l. (*Handelingen* 1918/1919, bladz. 286, 1ste kolom) gezegd heeft, dat het advies van Gedeputeerde Staten over deze regeling den 8sten Maart was ingekomen en dat Zijn Excellentie zich voorstelde te gelijk met genoemde grensuitlegging die van verschillende andere groote gemeenten, indien mogelijk, ongeveer te gelijker tijd bij de Kamer in te dienen. Genoemd werden Eindhoven en Maastricht, maar de regeling alleen betreffende Maastricht heeft de Staten-Generaal bereikt. Het is echter van groot belang, ook met het oog op de Technische Hoogeschool en op het garnizoen, dat de Delftsche grensregeling haar beslag krijgt vóór den eersten Januari 1920.

Vastgesteld den 23sten Juli 1919.

GILISSEN.
FRANSSSEN.
FOKKER.
DE WAAL MALEFIJT.
VAN BASTEN BATENBURG.